

Versterking van het EU ETS via splitsing van sectoren

Jos Sijm

Sessie Groenboek 2030

Ministerie van Economische Zaken
Den Haag, 5 April 2013

Achtergrond en doelstelling van het onderzoek

- Opdrachtgever: Ministerie van Economische Zaken;
- Huidige EU ETS impasse:
 - ETS prijs/doelstelling is te laag voor lange termijn investeringen in de E-sector om EU klimaatdoelstelling 2050 te bereiken;
 - Industrie (I-sector) wil geen verstoring van gelijk speelveld en is daarom nu tegenstander van hogere ETS prijs/doelstelling (tenzij volledige compensatie).
- Onderzoeksdoelstelling:
 - Wat zijn de mogelijkheden voor en effecten van een gedifferentieerde ETS prijs/doelstelling voor de E-sector versus de I-sector?
 - Uitgebreide, modelanalyse van 3 centrale beleidsopties + korte, kwalitatieve beoordeling van ‘VNO-optie’;
- Status van het onderzoek:
 - Modellerwerk e.d. is afgerond; publicatie binnen enkele weken.

- **Drie beleidsopties:**
 - 1) Huidig ETS: geen splitsing; één cap, één prijs;
 - 2) Gesplitst ETS: gedifferentieerde cap/prijs voor E-sector en I-sector;
 - 3) Ongedeeld ETS + CO₂ belasting voor de E-sector.

- **Drie ambitieniveaus voor ETS:**
 - A. Huidig: cap daalt met 1.74% per jaar tot 2050;
 - B. Hoog: vanaf 2021 daalt cap met 2.25% per jaar;
 - C. Laag: vanaf 2021 daalt cap met 1.25% per jaar;

- **Gedifferentieerde sectorale doelstellingen (onder opties 2 en 3);**
 - E-sector: nul emissies in 2050 (volledige decarbonisatie);
 - I-sector: rest van totale ETS doelstelling;

- **Onderzoeksinstrumenten:**
 - 9 scenario's (1A tot en met 3C);
 - Model: E3ME (Cambridge Econometrics)

Samenvatting: effecten van ETS splitsing

	Huidig ambitieniveau (A)	Hoog ambitieniveau (B)	Laag ambitieniveau (C)
Pro	<ul style="list-style-type: none"> • Kosten-I : lager • CCS-E+T: hoger • RES-E: hoger • Output-I: hoger • BBP-T, etc.: hoger 	<ul style="list-style-type: none"> • Kosten-E: lager • CCS-I+T: hoger 	<ul style="list-style-type: none"> • Kosten-I: lager • CCS-E+T: veel hoger • RES-E: hoger • ETS emissies-T: lager
Contra	<ul style="list-style-type: none"> • Kosten-E+T: hoger • CCS-I: lager 	<ul style="list-style-type: none"> • Kosten-I+T: hoger • CCS-E: lager • RES-E: lager 	<ul style="list-style-type: none"> • Kosten-E+T: veel hoger • Output-I: lager • E-prijzen: hoger

I=Industrie; E=Elektriciteitssector; T=Totaal (ETS/EU27 economie);

E+T: geldt zowel voor E-sector als Totaal; I+T: geldt zowel voor Industrie als Totaal.

Evaluatie beleidsopties

	Optie 1 (huidig ETS)	Optie 2 (ETS splitsing)	Optie 3 (CO ₂ tax E-sector)
Pro	<ul style="list-style-type: none"> • Geen systeemwijziging; • Beleidsconsistentie; • Meest efficiënt. 	<ul style="list-style-type: none"> • Vermindert carbon leakage bij huidige ambitie; • Positief effect op CO₂ besparende investeringen, met name op CCS (alle ambitieniveaus) en RES-E (huidige + lage ambitie). 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie 2; • Geen systeemwijziging; • Flexibiliteit; • CO₂ effectief + investeringszekerheid.
Contra	<ul style="list-style-type: none"> • Geen effect of CO₂ besparende investeringen (zie 'Pro – Optie 2'); • Risico van carbon leakage bij huidige ambitie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Systeemwijziging; • Minder efficiënt; • Industrie profiteert niet bij hoge en lage ETS ambitie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zie 2; • Bepalen van 'juiste CO₂ heffing' is lastig; • EU-wijde weerstand tegen 'belastingen'.

Conclusies & beleidsaanbevelingen (1)

- **Centrale vraag: splitsen of niet splitsen (beleidsopties 1 versus 2)?**
- Op alles ambitieniveaus (huidig, hoog , laag):
 - zowel pros als contra's (i.e. tegengestelde effecten);
 - CO₂ reductiekosten zijn hoger op alle ambitieniveaus, met name bij lage ambitie (C) , maar onder huidig ambitie (A) is BBP veel hoger dan additionele kosten terwijl onder lage ambitie de totale ETS emissies lager zijn;
 - CCS is hoger onder alle ambitieniveaus, met name onder lage ambitie (C);
- **Conclusies/aanbevelingen:**
 - **Huidig ambitieniveau:** splitsing lijkt per saldo aantrekkelijk (pros >> contra's);
 - **Hoog ambitieniveau:** splitsing lijkt per saldo niet aantrekkelijk (pros << contra's); bij invoering van 'one-way EUA trading' voor industrie kunnen eventuele negatieve effecten van splitsing voor ETS industrie worden voorkomen;
 - **Laag ambitieniveau:** splitsing lijkt per saldo (mogelijk) aantrekkelijk (pros = contra's), maar lijkt al met al geen realistische optie (te laag ambitieniveau).

Conclusies & beleidsaanbevelingen (2)

- **Centrale vraag: splitsen of additionele CO₂-E belasting (beleidsopties 2 versus 3)?**
- Kwantitatieve (model) effecten zijn gelijk voor beide opties bij gelijk ambitieniveau;
- Beide opties hebben zowel ‘kwalitatieve’ pros en contra’s;
- Per saldo lijkt optie 3 (geen ETS splitsing + additionele CO₂ belasting voor de E-sector) aantrekkelijker (geen ETS wijziging, flexibiliteit; investeringszekerheid);
- Keuze is echter bovenal politieke afweging en kwestie van politieke/maatschappelijke haalbaarheid.

Dank voor uw aandacht

Jos Sijm

E-mail: sijm@ecn.nl

Tel: 022456 - 8255

ECN

Westerduinweg 3

1755 LE Petten

The Netherlands

P.O. Box 1

1755 ZG Petten

The Netherlands

T +31 224 56 49 49

F +31 224 56 44 80

info@ecn.nl

www.ecn.nl